

Monumentnummer*: 521722

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 mei 2002
Kadaster deel/nr: 13581/3

<i>Woonplaats*</i>			<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>	
Klundert			Moerdijk		Noord-Brabant	
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Kerkring	21		4791 HG	Klundert		
<i>Kadastrale gemeente*</i>			<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Klundert			H			3814

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

In de bebouwde kom van Klundert aan de noordzijde van de Kerkring ligt op nummer 21 een HERENHUIS tussen het buurpand no. 20 en de dokterspraktijk op nummer 22. De vroegste koopakte is van 1858 en vermeldt een wagenmakerswinkel met moestuin. Wellicht heeft het huis een andere, achttiende-eeuwse kern.

In 1891 staat er een dokterswoning met praktijk. Het pand had oorspronkelijk de praktijk in de westvleugel van het huis. In de jaren dertig is aan deze vleugel een tweelaagse praktijk toegevoegd, waarvoor de halve meter dikke zijmuur beneden en op de verdieping is doorgebroken. In de huidige groepspraktijk zijn de voor- en achterkamer in de westvleugel weer onderdeel van de praktijk. In het huis zijn verder nauwelijks structurele veranderingen aangebracht. In de jaren dertig is aan de achterzijde de serre gebouwd en in de salon een grote schouw geplaatst, waarvan het volume in de jaren tachtig is teruggebracht tot een bescheidener formaat. Achter het huis ligt een diepe tuin met twee grote moerascypressen.

Omschrijving.

Het in de breedte gebouwde pand met kroonlijst en ingezwenkte gevel is tweelaags in het middendeel onder schilddak en eenlaags met zolderverdieping in de zijvleugels. Deze hebben lessenaarsdaken die aan de voorzijde schuil gaan achter ingezwenkte geveldelen. Het schilddak is gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen en heeft aan

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de dakvoet links bakgoten op beugels - de klossen van de voormalige goot zijn in situ - rechts een lijstgoot op klossen. Iets lager ligt de aanzet van de lessenaarsdaken eveneens met zwarte oud-Hollandse pannen. Het gedeeltelijk onderkelderde pand beslaat een rechthoekige plattegrond en is opgetrokken in staand verband in donkere baksteen met geknipte voeg. Een natuurstenen sokkel met plint en cordonlijst ligt voorlangs de gevel die wordt beëindigd met een geprofileerde kroonlijst en aan de zijkanten wordt begrensd door bakstenen pilasters. In de symmetrische façade ligt een middenrisaliet met geringe voorsprong tussen bakstenen pilasters. Centraal hierin ligt boven afgeronde hardstenen stoep treden de omlijste ingang met geprofileerde lijst waarop centraal geplaatst een vlaggenstok. Boven de dubbele paneeldeuren een licht met gekleurd glas-in-lood ruitmotief. Dito invulling in de rondboogramen met rollaag en natuurstenen dorpel aan weerszijden van de ingang. In de zijvleugels liggen zesruits schuiframen met louvre-luiken op de cordonlijst en met strekken boven de vensters. Op de verdieping zijn de vensteropeningen rondboogvormig met rollagen afgesloten. Centraal ligt een samengesteld driedelig venster met pilasters en doorlopende geprofileerde lijst tussen ramen en rondbooglichten. Het heeft een groter middenlicht, dat evenals de tuimellichten boven de ramen in de zijvleugels een radiale roedenverdeling heeft. De strekken boven het samengestelde venster zijn afgeplat.

De achtergevel is opgetrokken in kruisverband baksteen en kent een identieke symmetrische indeling met risalerend midden. De begrenzende pilasters zijn echter gepleisterd, terwijl de gevel wordt beëindigd met een lijstgoot op klossen en de zijvleugels met geschulpte windveren. In het risaliet ligt de serre met bovenliggend balkon met giet- en smeedijzeren hekwerk. Het samengestelde kozijn met stulpdeuren en zijramen heeft dezelfde vorm en afsluiting als dat in de voorgevel. De hout en glas serre is geplaatst op een bakstenen sokkel, heeft openslaande deuren en aan drie zijden ramen met heldere glas-in-lood lichten en ook een beglaasde bovenzijde. In de westvleugel aan de praktijkzijde ligt een kozijn met samengestelde ramen. In de oostvleugel ligt een betralied raam, een zesruitsvenster boven het kelderraam en de in kruisverband baksteen opgetrokken uitbouw onder zadeldak belegd met oud-Hollandse pannen en afgesloten met windveer en makelaar. Op de verdieping liggen in elk der zijvleugels drie lage horizontale, betraliede raampjes die aansluiten op het vloerniveau van het inwendige. Inwendig heeft het huis een symmetrische indeling met een middenvolume ter breedte van de risaliet, waarin de vestibule, salon en erker liggen, en zijvolumes met elk een parallel aan de façade lopende middengang tussen voorkamers en achterliggende ruimtes. Deze gangdelen zijn door diagonaal geplaatste overlopen verbonden met de vestibule. De overloop naar de oostvleugel heeft floraal stucornament in de rondboog van het tongewelf dat opent naar het gangdeel met toegang tot de diepe kelder met troggewelven en bekleding met witjes en de bovenliggende keuken met grote schouw. De keuken heeft een lager vloerniveau dan de rest van het huis. De vestibule is belegd met grote wit marmeren tegels en bekleed met een hoge eikenhouten lambrizing, waarin paneeldeuren liggen naar de zijkamers en een monumentale dubbele paneel deur naar de salon.

Lambrizing en de kozijnen van de deuren in de vestibule en salon zijn beëindigd met geprofileerde overkragende kroonlijsten. In vestibule, salon en keuken zijn de balkenplafonds zichtbaar, in de salon met koof en geprofileerde lijst langs de muren. In de oostelijke zijkamer zijn het stucplafond met koof en de betengelde wanden bewaard gebleven. De vier zesruits vensters aan de voorzijde hebben de oorspronkelijke vouwblinden. In de vestibule ligt een houten trap met hoekbordes naar de verdieping die dezelfde symmetrische indeling heeft als de parterre. De gang is hier een doorlopende middengang met aan voor- en achterzijde kamers, waar in de oostelijke achterkamer in de buitenmuur een groot opengewerkt gietijzeren console zichtbaar is onder de aanzet van een van de vier Philibert-spanten die over de breedte van het huis liggen. Deze boven de keuken gesitueerde kamer heeft ook een lager

vloerniveau. In het huis liggen houten vloeren, eenvoudige stucplafonds en zijn alle deuren oorspronkelijke paneeldeuren. Het praktijkgebouw is opgetrokken in staand verband baksteen onder een schilddak gedekt met opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Op het dak een dakkapel van vier samengestelde ramen onder sterk overkragend plat dak. Onder de overkragende daklijst liggen op de hoek van voor- en zijgevel twee horizontale vensterreeksen gevuld met glas-in-lood ramen. In de zijgevel ligt de rondboogingang onder luifel met erboven de beglazing van het trappenhuis. De drie smalle verticale openingen zijn ingevuld met gekleurd glas-in-lood.

Waardering.

Het herenhuis is van algemeen belang. Het heeft als dokterswoning annex praktijkruimte cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een representatieve woning van de dorpse elite en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het herenhuis, vooral vanwege de ongewone, brede en van ingezwenkte beëindigingen voorziene voorgevel. Het is van belang voor de architectuurgeschiedenis op grond van de esthetische kwaliteit van het ontwerp en de gaaf bewaard gebleven samenhang tussen het ex- en interieur. Het heeft ensemblewaarde als karakteristiek onderdeel van de historische bebouwing rond de Kerkring, waarin het een beeldbepalende centrale ligging in de gevelreeks heeft. Het huis is in zijn totaliteit bijzonder gaaf bewaard gebleven en is als zodanig zeldzaam.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis